Lühiülevaade Põhja-Pärnumaa valla 2022. aasta eelarvest

Põhja-Pärnumaa vallas on kolm halduskeskust, mis asuvad Vändras, Pärnu-Jaagupis ja Tootsis. Haldusterritooriumi suurus on 1010,1 km2, rahvaarv 2022. aasta algul oli 7903 (2021. aasta algul 8092, vähenemine 189 inimese võrra).

15.09.2021 vastuvõetud Põhja-Pärnumaa valla arengukava aastani 2030 koos eelarvestrateegiaga aastateks 2022-2025 on aluseks 2022. aasta eelarve koostamisel (www.pparnumaa.ee/juhtimine/arengukavad). 2022. aasta eelarve võeti vastu 16.03.2022.

Põhitegevuse tulud

2022. aasta eelarves on planeeritud põhitegevuse tulude maht 14,6 miljonit eurot. See on 7% suurem 2021. aasta täitmisest. Põhitegevuse tulud moodustuvad maksutuludest, kaupade ja teenuste müügitulust, saadavatest toetustest ja muudest tegevuskuludest.

Eelarve tuludest 51% ehk 7,2 miljonit eurot moodustab tulumaks. Võrreldes 2021. aasta täitmisega on kasv prognoositud 11%. Kaupade ja teenuste müügist kogutakse eelarvesse 13,7%, mis on ca 2 miljonit eurot. Kasv võrreldes lõppenud aastaga on 14%.

Saadud toetused moodustavad eelarvest 33,5% ehk 4,9 miljonit eurot. Sellest enamuse moodustavad tasandus- ja toetusfond. Saadavate toetuste summa jääb 2021. aastaga enam-vähem samale tasemele ehk kokku suureneb võrreldes 2021. aastaga 1% (ca 29 tuhat eurot).

Muud tulud (maamaks, maavarade kaevandamise tasu jms) moodustavad eelarve tuludest 1,8% ehk 0,24 miljonit eurot.

Põhitegevuse kulud

2022. aasta eelarves on planeeritud põhitegevuse kuludeks ca 14 miljonit eurot. See on ca 14% enam kui 2021. aasta eelarve täitmine. Personalikulud suurenevad 16,4%, majandamiskulud 5,6%. Sotsiaaltoetused suurenevad 9%, muud toetused 40%, reservfond on 1% põhitegevuse tuludest ehk 147 000 eurot.

2022. aasta hallatavate asutuste eelarved on võrdluses 2021. aasta tegeliku täitmisega mõnevõrra suuremad, kuna leiab aset pedagoogide ja lasteaiaõpetajate, samuti alampalgasaajate palgatõus ning ülejäänud töötajate kategooriate palgatõus alampalgaga võrdse proportsionaalse osa lisamise teel. Lisaks suurenevad märgatavalt kütte- ja elektrikulud, kallinevad ka toiduained ja sõidukite kütus.

Põhitegevuse kulud jaotuvad kaheksa tegevusvaldkonna vahel, mis omakorda jagunevad majandusliku sisu alusel kaheks: majandamis- ja personalikulud. Majandamiskulude koosseisus on ka antavad toetused ja muud tegevuskulud.

Hariduse kulud moodustavad põhitegevuse kuludest 55% ehk 7,7 miljonit eurot. Tegevusvaldkonna kulud suurenevad 2022. aastal ca 11%.
Põhja-Pärnumaa valla hallata on 10 haridusasutust: üks gümnaasium (Vändra), kaks põhikooli (Pärnu-Jaagupi ja Juurikaru), kaks lasteaiaga koos tegutsevat põhikooli (Pärnjõe ja Tootsi), üks

lasteaiaga koos tegutsev 6-klassiline kool (Kergu), kaks lasteaeda (Pärnu-Jaagupi, Vändra) ja kaks huvihariduskooli (Vändra ja Pärnu-Jaagupi). 2021. aasta eelarve täitmisega võrreldes suurenevad kõigil haridusasutustel palgakulud seoses pedagoogide palga alammäär tõusuga 1315 eurolt 1412 eurole (+97 eurot) ja alampalga tõusuga 584 eurolt 654 eurole (+70 eurot) ning ülejäänud töötajate kategooriate palkadele 70 euro lisamisega. Kõigis hallatavates asutuste suurenevad elektrikulud ja enamuses ka küttekulud.

Sotsiaalse kaitse eelarve moodustab ca 18% ehk 2,5 miljonit eurot põhitegevuse kuludest. Kasv võrreldes 2021. aastaga on ca 22%.

Üldised valitsussektori teenused moodustavad 12,4% põhitegevuse kuludest, eelarve suurus on 1,7 miljonit eurot. Siin hulgas on vallavalitsuse kulud (ca 1,3 miljonit eurot), reservfond 147 000 eurot, volikogu tegevuseks planeeritud summad (ca 100 000 eurot) ja muud valitsussektori teenused (ca 200 000 eurot).

Vaba aeg, kultuur, religioon eelarve on 1,3 miljonit eurot ehk 9,2% põhitegevuse kuludest. Suurenemine võrreldes 2021. aastaga on ca 10%. Suurenemine on tingitud peamiselt sellest, et sarnaselt 2020. aastaga jäid 2021. aastal paljud planeeritud tegevused koroona pandeemia tõttu ära, 2022. aastal on need tegevused aga eelarvesse taas planeeritud.

Majandustegevuse eelarve on ca 0,4 miljonit eurot ehk 2,4% põhitegevuse kuludest. **Keskkonnakaitsele** on eraldatud 0,2 miljonit eurot, **elamu- ja kommunaalmajandusele** 0,3 miljonit eurot ja **tervishoiukuludeks** 10 tuhat eurot. Võrreldes lõppenud aastaga on prognoositud kulude mõningane tõus.

Majandusliku sisu lõikes moodustavad 2022. aasta eelarves personalikulud 8,8 miljonit (63% põhitegevuse kulude mahust), majandamiskulud 4,2 miljonit (31% põhitegevuse kulude mahust), toetused, sh sotsiaaltoetused, tegevustoetused ja liikmemaksud 0,7 miljonit (5% põhitegevuse kulude mahust) ning reservfond 0,15 miljonit eurot (1% eelarve põhitegevuse kuludest).

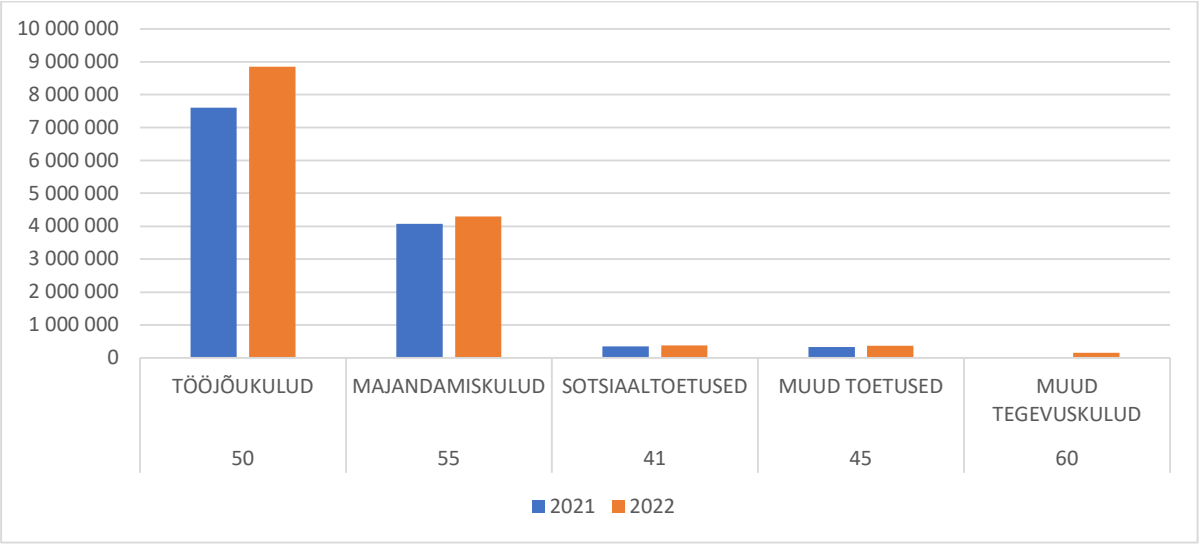

Investeerimistegevus

Investeerimistegevuse tulud on 2022. aasta eelarves planeeritud 0,84 miljonit eurot, sh 0,6 miljonit eurot on riigi poolt eraldatav toetus Tootsi Põhikooli energiatõhususe parandamiseks, 100 000 eurot on planeeritud saada vara müügist ja 40 000 eurot on riigipoolne toetus hajaasustusprogrammile. 30 000 eurot on toetus Leader-programmist Pärnu-Jaagupi *skate*-pargile.

Investeerimistegevuse kuludeks on 2022. a planeeritud ca 2,4 miljonit eurot, millest haridustegevuse objektidele on planeeritud 1,3, majandusele 0,2 , kultuuriobjektidele 0,4, sotsiaalse kaitse objektidele 0,2 ja valitsussektorile ca 0,2 miljonit eurot. Suurim investeeringuobjekt on Tootsi põhikool maksumusega 1,1 miljonit eurot, mille omaosalus on 0,5 miljonit eurot. Sotsiaalvaldkonnas jätkatakse erivajadustega inimeste eluruumide kohandamist ja kodude tuleohutuks muutmist. Vahenurme 3 sotsiaalmaja on kavas renoveerida Kredexi osalusel kokku 165 000 euro eest, lisaks remonditakse sotsiaaleluruume 25 000 euro ulatuses.

Investeeringute kava 2022. aastal on järgmine:

Tegevusala	Nimetus	2022. a eelarve
01112	Kooli 2 (Pärnu-Jaagupi) investeeringu üleminev osa. Ventilatsiooniagregaadi ümberehitus, regulaatorite paigaldamine, elektrisüsteemi rekonstrueerimine soklikorrusel	33 000
01330	Pärnu Päikese Kooli ehitamise kaasfinantseerimine	15 370
01330	Põhja-Pärnumaa valla osalus, Pärnumaa loomade varjupaiga rajamine	55 069
01330	Põhja-Pärnumaa valla osalus, Varjupaikade MTÜ	16 258
01700	Laenuintresside tasumine	57 000
04510	Valla teede rekonstrueerimine	170 000
04740	Üldmajanduslikud arendusprojektid (valla üldplaneering)	50 000
06100	Libatse korterelamute ühendamine sademevee trassiga.	10 000
06300	Hajaasustuse programm	90 000
07400	Pärnu-Jaagupi Perearstikeskuse vundamendi soojustus	20 000
081021	Pärnu-Jaagupi Spordikeskuse ventilatsiooni rekonstrueerimine	22 800
081022	Tootsi Kultuuri- ja Spordikeskuse ujula ventilatsiooni osaline rekonstrueerimine	10 000
081022	Tootsi Kultuuri- ja Spordikeskuse ujula keemiajaam koos doseerimispumpadega	6 000
08109	Kaasav eelarve	20 000
08109	Vahenurme mänguväljak (üle toodud 2021. a eelarvest)	12 850
08109	Avalikud mänguväljakud,,,,,	30 000
08109	Pärnu-Jaagupi tenniseväljaku asfalteerimine	60 000

08109	Vändra staadioni juurde WC-de rajamine, Vändra alevi jõusaali pesuruumide ja WC-de remont ja ventilatsiooni väljaehitamine.	50 000
08109	Pärnu-Jaagupi *skate*-park	76 080
08109	Vändra Noortekeskuse katus	25 000
08201	Raamatukapp Pärnu-Jaagupi haruraamatukogu juurde	5 500
08201	Vändra haruraamatukogu WC-de rekonstrueerimine	16 000
0820204	Pärnu-Jaagupi Rahvamaja fassaadi renoveerimine	35 000
0820205	Suurejõe Rahvamaja välisukse vahetus, vundamendi soojustus ja piksekaitse	21 515
0820206	Vihtra Külakeskus 2021. aasta investeeringu jääk (ventilatsiooni rekonstrueerimistööde lõpetamine)	4 429
0820208	Vändra Kultuurimaja lava rekonstrueerimine	5 000
0911004	Pärnu-Jaagupi Lasteaed Pesamuna 2021. a investeeringu lõppmakse	10 000
0911004	Vahenurme lasteaia köögi laoruumi renoveerimine (ettekirjutus)	10 000
0911004	Pärnu-Jaagupi Lasteaed Pesamuna koridoride siseviimistlus	39 600
0911005	Tootsi LA toidujagamise punkti (köök) ja WC renoveerimine	7 000
0911008	Vändra lasteaia ühe rühmaruumi renoveerimine ja abiruumi kabinetiks ümberehitamine, Vihtra majale õhksoojuspumba paigaldamine	17 000
0921204	Tootsi Lasteaia-põhikooli renoveerimine	1 062 000
0921204	Murutraktori soetamine, Tootsi Lasteaed-Põhikool	6 000
0921205	Juurikaru Põhikooli hoone soojustamise ja ventilatsiooni projekteerimine	22 500
0921206	Pärnjõe Kooli katuse renoveerimine ja piksekaitse paigaldamine	7 500
0921207	Pärnu-Jaagupi Põhikooli soklikorruse ning I ja II korruse õpperuumidesse heliisolatsiooni plaatide paigaldamine, ventilatsioonisüsteemi, söögisaali ja laoruumi osaline rekonstrueerimine	17 110
0921208	Vändra Gümnaasiumi kanalisatsioonitorustiku, õpilaskodu elektrisüsteemi ja ühe klassiruumi renoveerimine	40 000
0921208	Vändra Gümnaasiumi sööklasse uue katla soetamine	13 444
0951003	Noorte huviharidus ja huvitegevus (vahendite soetus)	29 311
1012001	Vihtra Päevakeskusele tegevus- ja puhkeala loomine Vihtra ja Pärnjõe sotsiaalmajutusüksuste juurde	7 000
1012002	Vändra Alevi Sotsiaalmaja kapitalirendi intressid	400
1012002	Vändra Alevi Sotsiaalmaja Uus tn 17 hoone küttesüsteemi II osa rajamine	15 407

1020002	Vändra Alevi Hoolekandekeskuse elektri- ja ventilatsioonisüsteemi rekonstrueerimine, generaatori valmiduse loomine	30 000
10402	Vahenurme 3 hoone soojustamine ja küttesüsteemi väljaehitamine (Kredexi osalus)	165 000
10402	Sotsiaaleluruumide renoveerimine	25 000
	Kokku	**2 441 143**

Finantsseis

Omafinantseerimise võime ehk põhitegevuse tulude ja kulude vahe 2022. aasta eelarves on 0,6 miljonit eurot, so 4,2% põhitegevuse tuludest.

Netovõlakoormus 2021. aasta lõpus oli 36% põhitegevuse tuludest (norm kuni 80%). Vaba netovõlakoormus on 8,8 miljonit eurot (netovõlakoormuse ülemmäära ja netovõlakoormuse vahe).

Likviidsete varade maht 2021. aasta lõpuks oli ca 1,6 miljonit eurot, mis on ca 11% põhitegevuse tuludest.